

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

פרשה זו עוסקת בתרומת המשכן; סדר עשיית כליו; סדר הכנת היריעות ובניין המשכן והחצר.

בפרשה זו שלוש מצוות

שתי מצוות עשה: בניית בית הבחירה וסידור הלחם והלבונה על המזבח.

ומצוות לא תעשה אחת - איסור הוצאת הבדים (מוטות) מתוך טבעות הארון.

צאת השבת	כניסת השבת	
18:03	16:50	ירושלים
18:05	17:08	תל אביב
18:04	17:06	חיפה
18:06	17:11	באר שבע

הפרשה פותחת בציווי ה' אל משה: "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תקחו את תרומתי":¹ זהב, כסף, נחושת, צמר צבוע תכלת, ארגמן (צבע אדמדם סגלגל), תולעת שני (אדום), פשתן לבן, צמר עיזים, שמן זית זך למנורה, לשמן המשחה בו קידשו את כלי המשכן והמקדש, ולקטורת. בנוסף יביאו שתי אבנים לכתפות הכוהן הגדול ושתיים עשרה אבנים לחושן, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". הקב"ה מורה למשה את אופן עשיית המשכן וכליו, ומצווה אותו שכדוגמת הכלים שמורוהו יעשו גם בעתיד אם יאבדו הכלים.

ארון הברית ייעשה מעצי שיטים. אורכו שתי אמות וחצי, רוחבו אמה וחצי וגובהו אמה וחצי. בתוך הארון יהיה ארון קטן ונמוך ממנו עשוי זהב, ובתוכו ארון עץ. הארון החיצוני יצופה זהב טהור, ובצידו העליון תהיה מסגרת זהב בגובה טפח. בשני צידי רוחב הארון יצקו שתי טבעות זהב (סה"כ ארבע) אשר לתוכן יוכנסו מוטות מעצי שיטים אשר יצופו זהב. מוטות אלו ישמשו לנשיאת הארון בעת מסעות בני ישראל. הקב"ה מצווה כי מוטות אלו "לא יסור" מן הטבעות. בתוך הארון יניח משה "את העדות אשר אתן אליך". על הארון יונח כיסוי זהב בעובי טפח, אשר כחלק מיציקתו יהיו שני דמויות של תינוק ותינוקת עומדים זה כנגד זה, ולהם כנפיים פרושות למעלה תוך שהם מסככים על הארון עצמו. "ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים³ אשר על ארון העדות את כל אשר אני אצוה אותך אל בני ישראל".

השולחן ייעשה אף הוא מעצי שיטים. אורכו שתי אמות וחצי, רוחבו אמה וגובהו אמה וחצי. סביב השולחן תהיה מסגרת בגובה טפח⁴ וכולו יצופה זהב. בנוסף יעשה 'זר זהב' על גבי המסגרת. בשתי צידי רוחב השולחן, בפינות השולחן, יעשו ארבע טבעות זהב (שתיים בכל צד) בהם יוכנסו מוטות עץ מצופות זהב לצורך נשיאת השולחן. מלבד תבניות הברזל בהם יאפו הלחמים שיונחו על השולחן, יעשו תבניות זהב בהם יונחו הלחמים מאז אפייתם ביום שישי ועד להנחתם על השולחן בשבת בבוקר. בנוסף יעשו קורות זהב שיעמדו מהארץ ועל גביהן מדפים עשויים שלושה חצאי קנים מזהב. על מדפים אלו יונחו הלחמים על מנת שלא יעלו עובש.

מנורת שבעת קנים תיעשה מחתיכה אחת⁵ של זהב. שלושה קנים מכל צד, ועל כל הקנים: כפתורים, גביעים ופרחים. כלי המנורה: מלקחיים להטבת הפתילות ומחתות להוצאת אפר הפתילות, יעשו אף הם מזהב.⁶

גג המשכן ייעשה מעשר יריעות שחוטיהן היו עשויים תערובת של: פשתן וצמר צבוע תכלת, ארגמן ושני. בעצם אריגת הבדים⁷ נוצר ציור של אריה מצידו האחד של הבד, ומן הצד השני דמות נשר. אורך כל יריעה היה עשרים ושמונה אמות ורוחבה ארבע אמות. כל חמש יריעות נתפרו זו לזו כך שנוצרו שתי יריעות בגודל 20*28 אמות. בשתי יריעות הענק נתפרו חמישים לולאות

¹ רש"י (כה, ב) מביא שהיו שלושה סוגי תרומה: האחת: מחצית השקל שממנה עשו את אדני הכסף של המשכן. השנייה: תרומת המשכן - מחצית השקל ששימשה לרכישת קורבנות ציבור. והשלישית: תרומת המשכן שבה נתן כל אחד ככל אשר נדבה ליבו: בדים, עורות, שמן, בשמים, נחושת, כסף וזהב, ואבנים יקרות. לוחות הברית.

² רש"י (שם, כב) מבאר שכאשר היה משה נכנס למשכן היה שומע את קול ה', מגיע ממקום הכרובים.

³ או מעל השולחן (כמו התוספת שיש היום על השיש במטבח), או מתחת משטח השולחן, באופן שמהווה חלק מבסיס השולחן.

⁴ רש"י (שם, לא) מביא שהתקשה משה בעשיית המנורה 'מקשה אחת', ואמר לו הקב"ה תזרוק לאש את גוש הזהב והמנורה תעשה מאליה.

⁵ משקלה הכולל של המנורה וכליה היה כ-47 ק"ג זהב.

⁶ ולא רקמת ציור בבד קיים (רש"י כו, א).

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

תכלת שחוברו זו לזו באמצעות חמישים קרסי זהב. יריעת הענק בגודל 28*40 הונחה על המשכן שגודלו היה 10*30 אמות.⁸ על יריעות הבד הונחו אחת עשרה יריעות עזים. יריעות אלו היו באורך שלושים אמה ורוחבן ארבע. חמש יריעות חוברו זו לזו, ושש האחרות חוברו זו לזו כך שנוצרו יריעות של 20*30 ו-24*30. בכל יריעה נתפרו חמישים לולאות שחוברו זו לזו באמצעות חמישים קרסי נחושת. יריעת ענק זו שגודלה 30*44 הונחה מלמעלה.⁹ על יריעות העיזים הונחה יריעה מעורות אילים שנצבעו אדום לאחר שחיטתם, ומכסה עורות תחשים¹⁰ מלמעלה.^{11 12}

קרשי המשכן יהיו בגובה עשר אמות וברוחב אמה וחצי. באמה התחתונה של כל קרש נחקק חלק כך שנוצרו שתי 'שיניים' שיוכנסו לתוך אדני הכסף. צידו הצפוני והדרומי של המשכן כלל עשרים קרשים צמודים זה לזה, וארבעים אדני כסף. צידו המזרחי כלל ששה קרשים ובנוסף שתי קרשים פינתיים, וששה עשר אדני כסף. הקרשים בכל קיר חוברו בשלושה נקודות: למעלה ולמטה באמצעות טבעות בצד החיצוני של הקרש אשר בתוכן עברו בריחים ובנוסף נחקק נקב באמצע כל קרש ובתוכו עבר בריח נוסף. הקרשים והבריחים צופו זהב.

בשליש אורך המשכן יועמדו ארבעה עמודי שיטים עומדים על אדני כסף ומצופים זהב. לקרשים יחברו ווי זהב שעליהם תיתלה פרוכת עשויה: תכלת, ארגמן, שני ושש. מחיצה זו תבדיל בין הקודש לבין קודש הקודשים. בקודש הקודשים יונח הארון אשר עליו הכפורת. מעבר לפרוכת יונח השולחן ומולו המנורה. בפתח המשכן יבנה מסך נוסף העשוי: תכלת, ארגמן, שני ושש (עזים). מסך זה ייתלה על חמישה קרשים מצופים זהב באמצעות ווי זהב. אדני קרשים אלו נעשו מנחושת.

המזבח ייעשה מעצים מצופים נחושת. אורכו חמש אמות, רוחבו חמש וגובהו שלוש.¹³ כלי המשכן: יעים וסירים להסרת הדשן (אפר הקורבנות); מחתות להבאת הגחלים למזבח הקטורת; כלי קבלת הדם והמזלגות בהם היפכו את בשר הקורבנות שיישרפו טוב יותר, היו עשויים נחושת. את המזבח הקיף עיטור עשוי אף הוא נחושת. בשתי צידי המזבח חוברו טבעות נחושת, אליהם יוכנסו מוטות עץ מצופי נחושת לצורך נשיאתו. המזבח נעשה מלוחות עץ ותוכו חלול.

חצר המשכן היה באורך מאה אמה ורוחבו חמישים. לאורך החצר היו עשרים קרשים בגובה חמש אמות, מונחים בתוך אדני נחושת. בין הקרשים נמתחו יריעות קלועות (ולא ארוגות כמו שאר יריעות המשכן) עשויים שש, אשר חוברו לקרשים¹⁴ באמצעות ווי כסף. ברוחב החצר בצד מזרח היו עשרה קרשים מונחים בתוך אדני נחושת. בפתח החצר - צד מערב, נמתחו על שלושה קרשים, חמש עשרה 'קלעים' (מעין רשת) בכל צד, אשר יצרו חצי מחיצה באורך חמש עשרה אמות. שער החצר ברוחב עשרים אמה, נעשה מארבעה קרשים עליהם הונח מסך עשוי כמו הפרוכת הפנימית. גם כלי העבודה

חידות לפרשת תרומה

1. כמה ארונות עץ וזהב הרכיבו את ארון הברית? (כה, יא)
2. תפקידה של מי להעיד? (שם, טז)
3. מי הם האחים המוזכרים בפרשה? (שם, כ)
4. מהיכן דיבר ה' אל משה? (שם, כב)
5. למי היו 3 רגליים? (שם, לא)
6. כיכר ואיננה עומד לאכילה (שם, לט)
7. מי הן האחיות המוזכרות בפרשה? (כו, ה)
8. כמה שכבות הרכיבו את גג המשכן? (שם, ז+יד)

לקבלת העלון כתבו לי yaakovkatz1989@gmail.com

להצטרפות לקבוצת הוואטסאפ שלחו הודעה
0532547332
או לחצו כאן

⁸ רוחב היריעה כיסה את רוחב המשכן (10 אמות), שתי אמות רוחב עמודי המשכן, ועוד שמונה אמות מאורך הקרשים. כך שהיו שתי אמות תחתונות של קרשי המשכן חשופות. אורך היריעה כיסה את כל אורך המשכן (30 אמה), שתי אמות רוחב קרשי המשכן ושמונה אמות מאורך הקרשים. רק צידו הקדמי של המשכן (המערב) לא כוסה.
⁹ רוחב יריעות העיזים הונח על רוחב המשכן (10 אמות) באופן שכיסה את המשכן, רוחב קרשיו (2) ותשע אמות מאורך הקרשים (2*9). אורכו כיסה את אורך המשכן (30 אמות), רוחב קרשיו (2) ואורך כל קרשי צד מזרח (10). שתי האמות האחרונות קופלו וכיסו מעט מצידו המזרחי של המשכן.
¹⁰ חיה צבעונית שנוצרה למטרה זו בלבד.

¹¹ שתי הכיסויים העליונים כיסו רק את גג המשכן.

¹² רש"י (שם, יד) מביא את דעת רבי נחמיה שהייתה זו יריעה אחת אשר חציה עשוי 'אילים מאדמים' וחציה השני עשוי 'ערות תחשים'.

¹³ רש"י (כו, א) מביא כי זו דעת רבי יהודה, אך דעת רבי יוסי שגובה פי שניים מרוחבו - עשר אמות, ו'שלוש אמות' שנאמר בפסוק, היה גובה הסובב שהקיף את המזבח.
¹⁴ הקלעים נקשרו באמצעות מיתרים אל קרשים קטנים בגודל 6*3 טפחים שבמרכזם טבעת עשויה נחושת, טבעת זו נתלתה על העמודים באמצעות ווי כסף (רש"י שם, י).

לזכות חטופי עזה במלחמה ובכללם: אלכסנדר בן נינה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'.

ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

ששימשו לבניית המשכן (כגון פטישים לקיבוע הקרשים) היו עשויים נחושת.